

Ainekava vene keel

1.1. Vene keel (kooli õppekeel)

1.1.1. Õppetegevus

1.1.1.1. **Vene keel** on emakeelena toimetulekuõppes sotsiaalsete oskuste ja tajude arendamise, tunnetustegevuse, suhtlemise, tegevuste kavandamise ning oma ja teiste tegevuste reguleerimise vahend. Keelel on oluline osa õpilase isiksuse kujunemisel ja rahvuskultuuri omandamisel. Kõnearenduses arvestatakse õpilase üldist arengutaset ja kõnesoovi, võimalikku nägemis- ja kuulmiskahjustust, artikulatsiooniaparaadi liikuvust. Vajaduse korral võetakse kasutusele verbaalset kõnet toetavad ja/või asendavad kommunikatsioonivahendid.

1.1.1.2. Keele õpetamise kaudu arendatakse õpilase kõnetegevust sensomotoorsel, keelelisel ja pragmaatilisel tasandil. Suhtlemise õpetamisel on kõige olulisem enda väljendamine nii keeleliste kui ka mittekeeleliste vahenditega ning partneri mõistmine.

1.1.1.3. Arendatakse suutlikkust oma teadmiste ja omandatud suhtlemisvahenditele vastavalt teavet küsida, edastada ja kasutada; mõista suhtlussituatsioone; kuulata ja mõista kohandatud teksti, lugeda ja mõista silte ja teabelauseid ning kohandatud lühitekste sõltuvalt kõne arengu tasemest; mõista ja kasutada graafilist teavet (pilte, skeeme) ja instruktsioone, seostada verbaalset ja graafilist teavet.

1.1.1.4. Keele õpetamine on seotud õpilase praktilise tegevusega, toimub kõikides tundides ning klassivälistes tegevustes. Kõne sisu toetub esialgu tajutavale situatsioonile, hiljem ka tajukujutlustele, sh piltidele. Verbaliseeritakse praktilises tegevuses tekkivaid olukordi, kommenteeritakse/kirjeldatakse oma või teiste tegevust.

1.1.1.5. Kõne arengu tingimuseks on õpilaste suhtlema ärgitamine praktilise tegevuse käigus. Motiveeritakse mitteverbaalseid ja verbaalseid situatiivseid suhtlemisakte. Suhtlemine täiskasvanuga toimub esialgu oma soovide väljendamise tasandil ning hiljem täiskasvanu suunatud/juhendatud suhtlussituatsioonides ning tegevustes, mille käigus omandatakse uusi teadmisi. Õpetaja ülesandeks on toetada verbaliseerimist, andes ette suhtlemisvahendid ja mallid, mida hakatakse järk-järgult iseseisvamalt kasutama. Õpilaste omavahelist suhtlemist soodustatakse, korraldades erinevaid koostegevusi.

1.1.1.6. Suhtlemisvahendite kasutama õpetamisel teadmiste omandamiseks arvestatakse järgmisi etappe: olemasoleva kogemuse fikseerimine, tuttavate objektide ning tegevuse tajumise sõnastamine, kujutiste ja kujutluste aktiveerimine mälupildile toetudes, varem tundmatute objektide ja tegevuste analüüsi sõnastamine omandatud suhtlemisvahendite piirides. Oluline on suunata õpilasi mõistma ja õigesti kasutama objektide nimetusi, eristama neid tegevust, seisundit ja tunnuseid väljendavatest vahenditest.

1.1.1.7. Kuulmistähelepanu piisav areng on kõne mõistmise eelduseks. Selle arendamiseks harjutatakse mitteverbaalsete helide kuulamist ja äratundmist, seejärel sõnade ja lausungite äratundmist. Kuulmistähelepanu arendamiseks ja keeleüksuste tähenduste mõistmiseks kasutatakse häälightsuste ja sõnade järele kordamist, esemetele või piltidele osutamist, sisuliste või keeleliste vigade leidmist. Toimetulekuõppe lõpuks kujundatakse oskus kuulata jutustatud või ette loetud lühiteksti.

1.1.1.8. Kõneloome arendamisel on peamine eesmärk laiendada õpilaste baassõnavara ja kujundada baaslausungite moodustamise ja kasutamise oskust, et jõuda dialoogi sisaldavate lühitekstide loomiseni. Kõne hääldusliku külje arendamisest olulisem on õpetada oma mõtete ja soovide arusaadavaks tegemist.

1.1.1.9. Kõnetute õpilaste puhul on kasutusel kõnet asendavad alternatiivsed suhtlusvahendid.

1.1.1.10. Grammatikaõpetuses õpetatakse lihtsamate grammatiliste konstruktsioonide praktilist mõistmist ja kasutamist.

1.1.1.11. Ladusa lugemiseni jõuavad vähesed toimetulekuõppe õpilased. Lugemisoskus tähendab eelkõige õpitud märkide ja sõnade äratundmist, mis võimaldab saada teavet ümbritsevast maailmast. Harjutatakse oskust lugeda tähtede, sõnade ja lühemate lausete kaupa.

1.1.1.12. Iseseisva kirjutamiseni jõuavad vähesed toimetulekuõppe õpilased. Kujundatakse

üksikute oluliste sõnade ja lühikeste lausete kirjutamise – häälimise, õigekirja ja ära kirja, oskust.

1.1.2. Rõhuasetused I arengutasemel

I arengutaseme õppes selgitatakse välja õpilase kõnemõistmise ja verbaalse/mitteverbaalse eneseväljenduse oskused, lõimitakse kõne mitteverbaalse suhtlemisega, kujundatakse oskust kuulata, jälgida, matkida ja koos tegutseda. Vajaduse korral võetakse kasutusele alternatiivsed suhtlusvahendid. Õpilane õpib keeleliste või alternatiivsete vahenditega oma põhivajadusi ja soove arusaadavalt väljendama.

Õpetatakse lühikorraldusi kuulama ning esitatud korraldustele situatsioonist lähtuvalt koos osutamise/ettenäitamisega reageerima, oma kõnet ja häälotsusi grupis koostöötamise eesmärgil reguleerima. Oluline on kontakti astumine, kontaktis osalemine ja kontakti kestuse pikendamine.

Kõne arendamine toimub peamiselt praktilise tegevuse ja suunatud esemelise mängu kaudu, kusjuures elementaarseks kõneks ja vokaliseerimiseks on vajalikud kaasnevad passiivsed ja aktiivsed liigutused. Lihtsate ja õpilaste jaoks arusaadavate (nende sensomotoorsetele kogemustele toetuvate) õppejuttude ning erinevate õppeülesannete kaudu arendatakse kuulmistähelepanu: õpetatakse reageerimist erinevatele helidele ja mürale, kõnehäälikute äratundmist ja eristamist, sõnade eristamist.

Vajaduse korral täpsustatakse hääldust, kujundatakse oskust kõne baasiks olevaid häälikuid ja häälikukomplekse (häälikute rida, silbirida, kõnetakt, sõna) järele korrata. Harjutatakse situatsioonile vastavate sõnade äratundmist ja kasutamist, võimaluse korral baaslausungite moodustamist.

Alustatakse lugemise ja kirjutamise eelostuste kujundamisega. Õpetatakse pildi ja terviksõna lugemise oskust. Tehakse lihtsamaid kirja eelharjutusi.

1.1.3. Õppesisu I arengutasel

Kuulamisoskus, kõne mõistmine:

- 1) kuulmistaju ja verbaalse operatiivmälu arendamine. Mittekõneliste helide eristamine ja äratundmine. Emotsionaalse kontakti loomine ja hoidmine;
- 2) lühikorraldustele reageerimine. Oma nimele reageerimine. Klassikaaslaste nimede teadmine;
- 3) ümbritsevate objektide, sündmuste ja tegevusi tähistavate sümbolite, viibete ja sõnade ära tundmine;
- 4) kehaosade ja igapäevategevuses kasutatavate esemete (riietusesemed, nõud, mööbliesemed) nimetuste tundmine ja neile osutamine/leidmine;
- 5) lähiümbruses orienteerumine sõna/viipe/piktogrammi toel. Mõistab objektide vahelisi ruumisuhteid (all, peal, ees, taga, kõrval) ja neid väljendavaid keelendeid;
- 6) lühitekstide kuulamine/jälgimine. Dramatiseeringu jälgimine ja osalemine koostegEVuses;
- 7) rütmisalmide saatmine liigutustega, kaasalugemine vastavalt võimekusele;
- 8) osalemine ringmängudes koostegEVuses. Rütm- ja koordineerimisvõimeldused;
- 9) foneemilise ja häälikuharjutused. Hääle ja häälotsuste äratundmine ning matkimine;
- 10) koostegEVuses õpilasega seotud igapäevategevustes kasutatavate tegusõnade tundmine ja tegevuste ära tundmine nende baasil;

Eneseväljendus ja sõnavara:

- 11) oma vajaduste ja soovide väljendamine verbaalselt või muul alternatiivsel viisil (janu, vajadus tualetti minna jne);
- 12) eituse ja jaatuse väljendamine. Küsimustele vastamine žesti, viipe, häälotsuse või sõnaga;
- 13) Sümbolite, viibete, üksiku sõna või sõnapaari kasutamine ümbritsevas keskkonnas esinevate esemete, fotol/pildil kujutatul või inimese nimetamiseks. Esemete, piltide rühmitamine koostegEVuses, mõne üldnimetuse nimetamine;
- 14) viisakusväljendite matkimine (tervitamine, soovib head aega, tänab, palub verbaalselt või

alternatiivsel viisil);

15) enda tegevuste kommenteerimine selle sooritamise ajal verbaalselt või alternatiivsel viisil;

16) koos- või järelkõnes 2–3 sõnalise baaslause kasutamine;

17) rütmisalmide lugemisel ja ringmängudes osalemine koos- või järelkõnes või alternatiivsel viisil;

18) enda nime ütlemine verbaalselt või viiplemine;

Tekstiloomed ja mõistmine:

19) lühikese jutu kuulamine, vastamine lihtsatele sisu taastavatele küsimustele;

20) sõnade ja 2-3 sõnaliste baaslausete harjutamine ja kasutamine koos- ja järelkõnes. (skeemide ja süžeeplottide abil);

21) aja- ja ruumikujutluste verbaliseerimine koostegEVuses sõna/viipe/piktogrammi toel;

22) oma tegevuse kommenteerimine;

Lugemine ja kirjutamine:

23) erinevate helide/häälte kuulamine ja eristamine;

24) täissõnameetodil üksikute sõnade seostamine esemega/pildiga;

25) igapäevaselt kasutusel olevate märkide tähenduse õppimine;

26) jma nime ja teiste õpitud sõnade äratundmine sõnakuju järgi;

27) õpitud tähtede eristamine teistest sümbolitest;

28) hääliku ja tähekuju seose kujundamine;

29) peenmotoorika arendamine. Näidise järgi kirja eelharjutuste tegemine.

1.1.4. Taotletavad õpitulemused I arengutasemel

Õpilane:

1) eristab kõnet ja mittekõnelisi helisid;

2) reageerib oma nimele ja tuttavatele lühikorraldustele;

3) orienteerub lähiümbruses sõnade/viibete/alternatiivsete suhtlusvahendite toel;

4) tunneb ära objekte, sündmusi ja tegevusi tähistavaid õpitud sümboleid, viipeid ja sõnu, oskab neid suunamisel kasutada;

5) osutab nimetamisel oma kehaosadele, tegevustes kasutatavatele esemetele ja tuttavatele inimestele;

6) mõistab objektidevahelisi ruumisuhteid (all, peal, ees, taga, kõrval) ja neid väljendavaid keelendeid;

7) mõistab seost objekt-pilt-sõna;

8) kuulab kohaldatud lühiteksti, jälgib dramatiseeringut;

9) annab märku oma soovidest ja vajadustest õpitud viisil;

10) väljendab eitust ja jaatust;

11) vastab arusaadavatele küsimustele 1–2 sõna või alternatiivse suhtlusvahendi abil;

12) nimetab lähiümbruse esemeid, temale olulisi isikuid ja tegevusi verbaalselt või õpitud alternatiivsel viisil;

13) tunneb ära ja nimetab mõningaid fotol või pildil kujutatud esemeid ja isikuid;

14) nimetab üksikuid tuttavaid üldnimetusi verbaalselt või alternatiivse suhtlusvahendi abil;

15) kasutab koos- või järelkõnes 2–3-sõnalist baaslauset;

16) osaleb rütmisalmide lugemisel ja ringmängudes verbaalselt või alternatiivsel viisil;

17) meeldetuletamisel tervitab, jätab hüvasti, palub, tänab verbaalselt või alternatiivsel viisil;

18) tutvustab ennast, öeldes oma nime või kasutades alternatiivset suhtlusvahendit, oskab öelda oma eesnime;

19) tunneb sõnakuju järgi oma nime;

20) loeb üksikuid õpitud sõnu täissõna meetodil;

21) teeb näidise järgi lihtsamaid kirja eelharjutusi;

- 22) eristab õpitud tähti teistest sümbolitest;
- 23) kasutab koostevuses talle igapäevaselt olulisi digivahendeid.

1.1.5. Rõhuasetused II arengutasemel

II arengutasemel arendatakse tegevusega kaasnevat suhtlemist, harjutatakse situatiivset dialoogi. Jätkub kõnearendustöö. Tõuseb õpilaste suutlikkus mõista ja kasutada situatsioonile vastavaid baaslauseid, kujuneb võime elementaarselt kommenteerida oma tegevust verbaalselt või alternatiivsete vahenditega.

Õpetatakse küsimustele vastama tajutud sündmuse või pildi põhjal. Laiendatakse baassõnavara, sõnavara omandamine toetub suunatud tajule ja praktilisele tegevusele. Sõnavaratöös kasutatakse rühmitamise ja sobitamise ülesandeid, varieeritakse objekte, objektide arvu, muudetakse rühmitamisalust. Õpetatakse oluliste/tüüpiliste tunnuste eristamist ja nimetamist. Olulisel kohal on ülesanded, milles harjutatakse kujutluste aktiveerimist verbaalse/alternatiivse teabe alusel ja kujutluste verbaliseerimist suunatult (pildi abil, kogemuste alusel).

Terviksõnameetodil loetavate sõnade arvu suurendatakse. Õpetatakse tundma ja kirjutama tähti, häälima ja kirjutama lühikesi sõnu, lugema (veerima) lühikesi sõnu ja lauseid.

1.1.6. Õppesisu II arengutasel

Kuulamisoskus, kõne mõistmine:

- 1) igapäeva kõne kuulamine ja jälgimine;
- 2) lihtsate korralduste ja keeldude mõistmine ja täitmine tuttavate toimingute sooritamiseks;
- 3) tuttavate objektide ja sündmuste tüüpiliste tunnuste ja neid väljendavate keelendite ära tundmine;
- 4) õpitud märkide, sümbolite, sõnade ja lausete tähenduste mõistmine ja kasutamine igapäevases suhtluses;
- 5) eseme asukoha leidmine kirjelduse järgi;
- 6) kohandatud lühiteksti, jutu, muinasjutu, luuletuse kuulamine, sisu taastamine piltide abil;
- 7) osalemine dialoogis, rollimängudes. Suunamisel osalemine dramatiseeringutes;
- 8) eneseväljendus liikumis- ja laulumängudes suunamisel;
- 9) tähtpäevadega seotud luuletuste ja laulude esitamine suunamisel;
- 10) suunamisel igapäevategevustes kasutatavate tegusõnade tundmine ja tegevuste ära tundmine nende baasil;

Eneseväljendus ja sõnavara:

- 1) oma vajaduste ja soovide väljendamine verbaalselt või muul alternatiivsel viisil, vajadusel abi palumine;
- 2) situatiivses dialoogis osalemine;
- 3) ümbritsevas keskkonnas esinevate või fotol/pildil kujutatud objektide nimetamine, sõnavaratöö, sh omadussõnad, mis väljendavad tajutavaid tunnuseid, levinud üldnimetused (nt lind-loom) ja allrühmad (nt koduloom-metsloom), rühmitamine üldnimetuste alusel, teistes õppeainetes kasutusel olev sõnavara;
- 4) viisakusväljendite mõistmine (tervitamine, tänamine, palumine jne) Viisakusväljendite kasutamine kontakti astudes ja tuttavates olukordades;
- 5) enda ja kaaslaste tegevuse kommenteerimine selle sooritamise ajal või pärast seda, küsimuste esitamine kaaslaste tegevuse koht verbaalselt või alternatiivsel viisil;
- 6) lihtlause koostamine ja kasutamine. Kuuldud teksti sisu edastamine suunavate küsimuste või piltide abil;
- 7) lühikeste rütmisalmide ja luuletuste kordamine;
- 8) enda nime, vanuse, aadressi ja teiste oluliste andmete ütlemine verbaalselt või alternatiivsel viisil. Enda nime, vanuse, aadressi ja teiste oluliste andmete ütlemine verbaalselt või alternatiivsel viisil;

Tekstiloomine ja mõistmine:

- 1) küsimuste esitamine, küsimustele vastamine piltide abil;
- 2) 3-4 sõnalise lihtlause moodustamine, sh tunnuse/omaduse väljendamine. Pildi (tegevuspilt, olupilt, pildiseeria) järgi jutustamine;
- 3) aja- ja ruumikujutluste verbaliseerimine (kohakäänded, ees- ja tagasõnad, vastavad lausemallid);
- 4) rääkimine oma tegevusest selle sooritamisel ja vahetult pärast seda;

Lugemine ja kirjutamine:

- 1) häälikute kuulmine ja eristamine häälikute reas ja sõnas. Lihtsa silbistruktuuriga sõnade häälimine suunamisel;
- 2) täissõnameetodil üksikute sõnade lugemine. Pildi ja sõna ühendamise;
- 3) sümbolite abil päevakava tegevuste järjekorra määramine ja lugemine;
- 4) 1-2 silbiliste sõnade lugemine;
- 5) joonistähtede õppimine/ tundmine;
- 6) tunneb tähti ja kirjutab lühikesi sõnu. Kirjutab oma nime;
- 7) ära kiri (ladumine, kirjutamine).

1.1.7. Taotletavad õpitulemused II arengutasemel

Õpilane:

- 1) kuulab ja jälgib igapäevast kõnet;
- 2) täidab üheosalisi korraldusi;
- 3) mõistab õpitud märkide, sümbolite, sõnade ja lausete tähendust ja kasutab neid igapäevases suhtluses;
- 4) mõistab seoseid objekt-pilt-keeleeüksus;
- 5) leiab eseme asukoha kirjelduse järgi;
- 6) mõistab kohaldatud lühiteksti sisu;
- 7) väljendab oma soove ja palub vajaduse korral abi;
- 8) osaleb situatiivses dialoogis;
- 9) nimetab reaalseid või pildil kujutatud tuttavaid objekte, nende tajutavaid tunnuseid õpitud viisil;
- 10) oskab nimetada õpitud üldnimetusi;
- 11) kommenteerib kaaslase ja oma tegevusi selle sooritamise ajal ja vahetult pärast seda verbaalselt 1–2 sõnaga või alternatiivseid vahendeid kasutades;
- 12) esitab küsimusi kaaslase tegevuse kohta;
- 13) mõistab, koostab ja kasutab oma kõnes lihtlauseid;
- 14) annab kuuldu teksti sisu edasi suunavate küsimuste abil verbaalselt või alternatiivsel viisil;
- 15) kordab lühikesi rütmisalme ja luuletusi;
- 16) kasutab õpitud viisil enamlevinud viisakusväljendeid kontakti astudes ja tuttavates situatsioonides;
- 17) ütleb õpitud viisil oma nime, vanuse, aadressi ja teisi olulisi andmeid;
- 18) kuuleb ja eristab häälikut häälikute reas ja sõnas;
- 19) häälib õpetaja abiga lihtsa silbistruktuuriga sõnu;
- 20) loeb veerides lihtsa häälikustruktuuriga 1–2-silbilisi sõnu ja lühilauseid;
- 21) loeb sümbolite abil päevakava, tegevuste järjekorda;
- 22) tunneb joonistähti;
- 23) kirjutab tähti ja lühikesi õpitud sõnu, sh oma nime;
- 24) teeb tähthaaval ära kirja;
- 25) oskab õppetegevustes suunamisel kasutada tuttavaid digivahendeid ja tuleb juhendamisel toime ohutu internetikasutusega.

1.1.8. Rõhuasetused III arengutasemel

III arengutasemel arendatakse oskust tulla toime igapäevastes suhtlussituatsioonides, püsida dialoogis. Täiendatakse eneseväljendusoskusi, kujundatakse suhtlemisoskust, arendatakse oskust iseseisvalt informatsiooni hankida ja kasutada ning teateid edastada. Toetatakse õpilase suutlikkust kõnelemisel mälukujutlustele tugineda.

Kujundatakse oskust eristada kogemusi ja esitatud teavet, neid omavahel seostada.

Kujuneb suutlikkus lühikest ja arusaadavat juhendit mälus säilitada ja seda õpitud ja/või

harjutatud toimingute sooritamisel arvestada. Arendatakse oskust kõne abil oma tegevust planeerida ja reguleerida.

Õpilane omandab elementaarseid lugemis- ja kirjutamisoskusi. Grammatikateemasid õpetatakse praktilisel viisil.

1.1.9. Õppesisu III arengutasel

Kuulamisoskus, kõne mõistmine:

- 1) igapäeva kõne kuulamine ja mõistmine;
- 2) korralduste, juhendite mõistmine tuttavate toimingute sooritamiseks;
- 3) kirjelduse järgi tuttavate objektide ja sündmuste ära tundmine;
- 4) igapäevastes elulistes suhtlusolukordades kasutusel olevate märkide, sümbolite, sõnade ja lausete tähenduste mõistmine ja kasutamine;
- 5) objekti asukohta leidmine suhtes teiste objektidega. Ruumisuhete keelendite mõistmine;
- 6) igapäevaste põhjus-tagajärg seoste mõistmine. Suulise/kirjaliku kohandatud teksti kuulamine/lugemine, selle mõistmine;
- 7) dramatiseeringutes osalemine;
- 8) eneseväljendus liikumis- ja laulumängudes;
- 9) tähtpäevadega seotud luuletuste ja laulude esitamine;
- 10) igapäevategevustes kasutatavate tegusõnade tundmine ja tegevuste ära tundmine nende baasil;

Eneseväljendus ja sõnavara:

- 1) elulistes olukordades vajaliku põhisõnavara kasutamine;
- 2) dialoogide alustamine, jätkamine ja selles lühiajaline püsimine;
- 3) esemete, inimeste, sündmuste kirjeldamine omadussõnadega verbaalselt või alternatiivsel viisil. Kasutab üldnimetusi, kõnekeeles sagedamini esinevaid võõrsõnu ja liitsõnu. Kahe objekti võrdlemine nende erinevuste, hiljem ka sarnasuste väljatoomisega;
- 4) viisakusväljendite kasutamine suhtlussituatsioonides;
- 5) enda tegevuse tulemuse hindamine ja kommenteerimine verbaalselt või alternatiivsel viisil;
- 6) kõnes laiendatud lihtlause kasutamine. Lühiteate meeldejätmise ja edastamine;
- 7) lühijutu sisu mälu põhjal taasesitamine. Peast luuletuste esitamine;
- 8) ütleb ja kirjutab enda olulisi andmeid.

Tekstiloomine ja mõistmine:

- 1) küsimuste esitamine, küsimustele vastamine lühijutu põhjal;
- 2) väheste vabade laienditega (määrused, sihitised, täiendid) lihtlause moodustamine (4-5 sõnaline lause);
- 3) tegevuse kirjeldamine eile, praegu, homme. Verbi ajavormid, pöörded;
- 4) oma lähituleviku tegevuse planeerimine. Telefoni kasutamine. Suhtlemine tuttavate inimestega, suhtlemine tänaval ja ametiasutustes;

Lugemine ja kirjutamine:

- 1) lihtsa silbistruktuuriga sõnade ja lihtlausete veerimine/lugemine;

- 2) täissõnameetodil sõnade lugemine;
- 3) sümbolite ja sõnakaartide abil päevakava koostamine;
- 4) erineva pikkusega lihtsa silbistruktuuriga sõnade ja lühilause lugemine. Abiga info leidmine jõukohasteks kohandatud tekstist;
- 5) kirjatähtede õppimine/tundmine;
- 6) kirjatähtede, sõnade ja lühilause kirjutamine. Enda allkirja kirjutamine. Suur algustäht nimedes;
- 7) lühilause või fraaside ära kirjutamine.

1.1.10. Taotletavad õpitulemused III arengutasemel

Õpilane:

- 1) mõistab igapäevakõnet;
- 2) mõistab ja täidab kaheosalisi korraldusi;
- 3) tunneb kirjelduse järgi ära tuttavad objektid, sündmused;
- 4) mõistab igapäevaelu suhtlussituatsioonides kasutusel olevate märkide, sümbolite, sõnade ja lausete tähendust ja kasutab neid;
- 5) mõistab seoseid objekt-pilt-skeem-keeleüksus;
- 6) kirjeldab objekti asukohta teiste objektide suhtes;
- 7) mõistab igapäevaseid põhjus-tagajärg seoseid;
- 8) mõistab suulist/kirjalikku kohaldatud teksti;
- 9) kasutab elulistes olukordades vajalikku põhisõnavara;
- 10) alustab dialoogi ja suudab selles lühiajaliselt püsida;
- 11) kirjeldab tuttavaid esemeid, inimesi, sündmusi õpitud viisil;
- 12) kasutab õpitud üldnimetusi;
- 13) kommenteerib oma tegevuse tulemust õpitud viisil;
- 14) mõistab, koostab ja kasutab oma kõnes laiendatud lihtlauset;
- 15) jätab meelde ja edastab lühiteate;
- 16) annab verbaalselt või alternatiivsel viisil edasi lühijutu sisu;
- 17) teab peast õpitud luuletusi;
- 18) kasutab viisakusväljendeid enamlevinud suhtlussituatsioonides õpitud viisil;
- 19) oskab nimetada ja kirjutada olulisi andmeid enda kohta õpitud viisil;
- 20) eristab erinevaid häälikuid ja nende järjekorda lihtsa silbistruktuuriga sõnades;
- 21) häälib iseseisvalt lihtsa silbistruktuuriga sõnu;
- 22) kasutab sümboleid ja sõnakaarte päevakava koostamiseks;
- 23) loeb erineva pikkusega lihtsa silbistruktuuriga sõnu ja lühilauseid;
- 24) leiab abiga vajalikku infot jõukohaseks kohandatud retseptist, telekavast jms;
- 25) tunneb kirjatähti, kirjutab kirjatähti, sõnu ja lühilauseid;
- 26) sooritab ära kirja lühikese lause või fraasi kaupa;
- 27) oskab kirjutada oma allkirja;
- 28) kasutab võimalikult ohutult tuttavaid digivahendeid, internetiotsingut ja sotsiaalmeediat;
- 29) oskab lugeda ja saata lihtsamaid e-kirju.